

HIGHTECH HABITAT | tot 6 juni

Techniek aan de macht

In een oude gevangenis in Utrecht benadrukt de kunstmanifestatie *Hacking Habitat* dat moderne communicatie-technologieën ons niet zo vrij laten zijn als we denken.

Wie tijdens de kunstmanifestatie *Hacking Habitat* de voormalige penitentiaire inrichting Wolvenplein in Utrecht binnengaat, hoort het machinale geluid van gevechtsdrones en komt in een donkere ruimte met een grote, dreigend hangende rots. 'Direct bij binnenkomst worden alle zintuigen aangezet', zegt curator Ine Gevers. 'Deze tentoonstelling gaat over ons gevoel van plaats in een hightech samenleving.' De kunstwerken, waaronder veel video-installaties, staan verspreid door het gebouw, in de kleine voormalige cellen en in enkele grote ruimten. Opvallend is bijvoorbeeld *The Nemesis Machine* van de Britse kunstenaar Stanza, die eigenhandig een stad heeft gebouwd vol met printplaten als flatgebouwen, beeldschermjes als billboards, motortjes, ledlichten, Arduino-computertjes en kabels. De apparaten reageren op sensoren die realtime onder meer temperatuur, licht en luchtdruk in Londen meten. Stanza heeft zich daarvoor verdiept in het internet der dingen. 'Ik ben een artiest die een ingenieur is geworden', vertelt hij. 'Dit werk is een poëtische interpretatie van data en de toegenomen beveiliging van de ruimte. Net als dit kunstwerk staat elke stad tegenwoordig volledig onder controle. De samenleving is zijn macht verloren. Waar ik mee worstel

foto Stanza

is: hoe maken we van al die verbonden *devices* weer een publiek domein?' De Nederlandse kunstenaar Paul Segers toont een robothond, die is geïnspireerd op de militaire robot die het Amerikaanse bedrijf Boston Dynamics ontwikkelde voor het agentschap DARPA van het Amerikaanse leger. 'Die robot dient vooral als intimidatiemethode', stelt Segers. 'Zo'n ding is helemaal niet handig op het slagveld: hij maakt te veel herrie en kan zich niet goed verplaatsen over oneffen terrein. Ik was gefascineerd door de beeldvorming. Het werd als een gadgetachtig apparaat getoond, terwijl het is bedoeld als moordmachine.' Segers speelt zelf ook met beeldvorming: zijn zelfgebouwde robothond Big Dog ziet

er minder gemeen uit, omdat hij danst op het nummer *Walking the dog* in een decor met palmbomen.

Circus Engelbregt heeft met zijn intuïtieve mensbenadering een soort therapie ontwikkeld die mensen in staat stelt zich te onderscheiden van een robot. Bezoekers doorlopen een programma in een reusachtige kooi, het soort kooi waarin doorgaans juist robots staan die gevaarlijke bewegingen maken, zoals lasrobots in een autofabriek. Als je daar dan als mens een ander mens tegenkomt, dan leert de therapie hoe je daar mee om moet gaan. Het is een vrolijke noot aan het eind van een vrij serieuze en soms zelfs angstaanjagende maatschappijkritische tentoonstelling die de bezoeker aan het denken zet: wat rest er nog van menselijke inbreng in een samenleving die volledig is gefiltreerd met hightech? In totaal is er werk van 82 kunstenaars te zien. Ook vinden er een symposium, lezingen en een life hackmarathon rond het thema plaats.

Kunstmanifestatie Hacking Habitat – Art of control, Penitentiaire Inrichting Wolvenplein, Utrecht. Tot ma 6 juni.

www.hackinghabitat.com

tekst drs. Amanda Verdonk

foto Laura Kurgan

